

Caracterizarea personajului Apostol Bologa din opera Padurea spanzuratilor scrisa de Liviu Rebreanu-a patra parte

Ea este o drama a lasitatii, a depersonalizarii prin obedienta si teama. Personajul isi indeplineste datoria in speranta ca se va salva si se va intoarce langa ai sai. Ceea ce guverneaza demersurile sale este principiul minimei rezistente.

Capitanul ceh joaca un rol fundamental in sensibilizarea constiintei lui Bologa si in ilustrarea unui aspect intristator al dramei "datoriei". Criticul Al. Protopopescu, in studiul sau Romanul psihologic romanesc, observa faptul ca Otto Klapka, Gross si Cervenco au rolul de a defini, ca niste "voci" ale eroului, pe Bologa.

Otto Klapka, in viata civila avocat, este un om insurat, are patru copii, doi baieti si doua fete ("al cincilea de-abia acum e pe drum...u) si e un parinte iubitor si duios. Il apropie de Bologa omenia si / sau poate mai ales faptul ca apartin deopotriva unor nationalitati asuprite, ca au fost aruncati prada aceluiasi destin: "Mi-esti drag, Bologa, si daca n-ai fi fost tu aici, n-as fi avut atata incredere in mine insumi (...) noi, care ne-am apropiat sufletele prin suferinte comune, ...noi trebuie sa ne impartasim zbuciumarile intr-o limba straina!".

Desi este convins ca razboiul nu e generator, ci dimpotriva ucigator de energii, el justifica deliberat continuarea luptei in armata austro-ungara prin dragostea de familie: "â€" Din pricina lor si de dragul lor sunt cum sunt, Bologa!... Sunt capabil de orice lasitate, numai sa nu mor inainte de a-i imbratisa (...) Ce vrei! Sunt un nenorocit..."

Drama lui Klapka este esential diferita de cea a lui Bologa. Ea este, cum adesea s-a remarcat, o drama a lasitatii, a depersonalizarii prin obedienta si teama. Isi indeplineste datoria in speranta ca se va salva si se va intoarce langa ai sai. Ceea ce guverneaza demersurile sale este principiul de minima rezistenta potrivit caruia "viata nu merge fara compromisuri".

In acest spirit ii povesteste lui Bologa cum trei ofiteri cehi, compatrioti din regimentul lui, au fost prinsi, in incercarea lor de a dezerta, intre linii. El, Klapka, trebuia sa fie al patrulea, dar in ziua plecarii a primit o scrisoare de acasa si s-a ascuns ca un hot.

Trimis, totusi, in fata Curtii Martiale, este acuzat de complicitate. Acolo, insa, s-a lepadat de ai sai: "...si am tagaduit, agatandu-ma cu disperare de viata asta rusinoasa!". Cand celor condamnati li s-a citit sentinta si acestia, intr-un gest de suprema demnitate, au strigat "Traiasca Boe-mia!", Klapka tremura, de mila. Si ca sa dovedeasca tuturor ca este nevinovat s-a dus si la executia celor trei camarazi.